

صحت یا نادرستی شایعه ی قحطی گندم!

۱۱ آذر ۱۴۰۲ ساعت ۱۱:۱۲

دریغوس خیلی زود دریافت که شایعه ادامه صادرات گندم کاملاً صحت دارد. جیمز موس، کنسول آمریکا به هنگام سفر، در حوالی بجنورد در ماه مه ۱۹۴۱ مأموران انحصار غله را دید که برای صدور گندم از کشاورزان گندم می‌خریدند، در حالی که کشور در مرز قحطی بود و از هند گندم وارد می‌کرد.

در اواخر حکومت پهلوی کشور به یکباره با قحطی گندم مواجه شد. شایعات زیادی در رابطه با قحطی گندم وجود داشت که ظاهراً بسیاری از آن شایعات درست بودند. ظاهراً برخی از افراد موضوع قحطی گندم را شایعه می‌دانستند. اما در گزارش‌های متعددی به این شایعه و درست بودن آن اشاره شده است:

«دریغوس خیلی زود دریافت که شایعه ادامه صادرات گندم کاملاً صحت دارد. جیمز موس، کنسول آمریکا به هنگام سفر، در حوالی بجنورد در ماه مه ۱۹۴۱ مأموران انحصار غله را دید که برای صدور گندم از کشاورزان گندم می‌خریدند، در حالی که کشور در مرز قحطی بود و از هند گندم وارد می‌کرد. البته موس خاطرنشان نکرده است که بجنورد بخشی از املاک خصوصی رضا شاه بود. صدور گندم و دام از شمال ایران به اتحاد شوروی، به معنای دلارهای بیشتری بود که به حساب‌های رضا شاه در نیویورک سرازیر می‌شد. مردم ایران هم مال شان را از دست داده بودند، و هم باید گرسنگی می‌کشیدند. دریغوس می‌نویسد: البته این مسئله پیامدهای سیاسی هم داشت. همه می‌دانند که غلامحسین ابتهاج به دلیل اتفاقاتی که در همین ارتباط افتاد از مقام کفالت شهرداری تهران برکنار شد. می‌گویند که شاه از دست ابتهاج عصبانی بود که گذاشته است کار به شورش بر سر نان بکشد و به همین دلیل دستور برکناری اش را صادر کرده است. ... احتمالاً با واردات گندم اوضاع بقدری که عواقب جدی نداشته باشد آرام خواهد شد. با وجود این، اگر محصول گندم سال ۱۹۴۱ که در ماه ژوئیه برداشت می‌شود کمتر از حد متوسط باشد، دولت باید مقادیر زیادی گندم وارد کند و یا یک سال دیگر با کمبود حتی شدیدتر گندم بگذرانند.»

منبع: محمدقلی مجد، رضاشاه و بریتانیا بر اساس اسناد وزارت خارجه آمریکا، مترجم مصطفی امیری، تهران، موسسه مطالعات و

پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۹، صص ۴۵۸ - ۴۵۹

